

ZAKON
O IZVAJANJU UREDBE (EU) O EVROPSKIH PONUDNIKIH STORITEV MNOŽIČNEGA
FINANCIRANJA ZA PODJETNIKE

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

S predlogom Zakona o izvajanju Uredbe (EU) o evropskih ponudnikih storitev množičnega financiranja za podjetnike (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) se ureja izvajanje Uredbe (EU) 2020/1503 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. oktobra 2020 o evropskih ponudnikih storitev množičnega financiranja za podjetnike ter spremembi Uredbe (EU) 2017/1129 in Direktive (EU) 2019/1937 (UL L št. 347 z dne 20. 10. 2020, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1503/2020/EU).

Množično financiranje postaja vse bolj ustaljena oblika alternativnega financiranja za zagonska ter mala in srednja podjetja (v nadaljnjem besedilu: MSP), pri katerem gre običajno za manjše naložbe. Takšno financiranje predstavlja vse pomembnejšo vrsto posredovanja, pri katerem ponudnik storitev množičnega financiranja, ne da bi s tem sam prevzel tveganje, upravlja javnosti dostopno digitalno platformo, preko katere se vzpostavi stik ali olajša vzpostavitev stikov s potencialnimi vlagatelji ali posojilodajalci ter podjetniki, ki želijo na trgu pridobiti finančna sredstva. Financiranje je lahko v obliki posojil ali pridobitve prenosljivih vrednostnih papirjev ali drugih sprejetih instrumentov za namene množičnega financiranja.

Množično financiranje je alternativa nezavarovanim bančnim posojilom, kot so prekoračitve na bančnem računu ali posojila na podlagi kreditnih kartic, ki so trenutno glavni vir zunanjega financiranja za MSP-je¹. Množično financiranje dopolnjuje financiranje s strani bank in podjetij ter s tem krepi raznovrstnost virov financiranja v gospodarstvu. Nove priložnosti daje zlasti mladim, inovativnim podjetjem, ki nimajo izdatnega premoženja za zavarovanje, osnovnih sredstev ali potrjenega finančnega uspeha.

Opravljanje storitev množičnega financiranja običajno vključuje tri kategorije akterjev: lastnika projekta (predlaga projekt v financiranje), vlagatelje (financirajo predlagani projekt) in posredniško organizacijo v obliki ponudnika storitev množičnega financiranja, ki prek spletne platforme poveže lastnike projekta in vlagatelje.

Raziskave o trgih množičnega financiranja v EU so pokazale – navkljub pomembni vlogi, ki jih ti trgi imajo za financiranje podjetij – v veliki meri slabšo razvitost v primerjavi z drugimi velikimi gospodarstvi (npr. ZDA, Azija). Kot ključni pomanjkljivosti v EU sta bili izpostavljeni neustrezno delovanje ponudnikov množičnega financiranja prek meja ter nedejavnost vlagateljev prek meja zaradi pomanjkanja zaupanja v te platforme, predvsem zaradi razdrobljenosti regulativnih okvirov, ki se uporabljajo za opravljanje teh storitev.

Cilj Uredbe 1503/2020/EU je v skladu s ciljem unije kapitalskih trgov omogočiti dejavnost množičnega financiranja na enotnem trgu EU, z namenom financiranja v začetni fazi oz. alternativno financiranje namenjeno MSP-jem. Poleg tega bo pobuda pripomogla k nadaljnji diverzifikaciji evropskega finančnega sistema, kar bo vplivalo tudi k večji finančni stabilnosti, zaščiti vlagateljev in povečanju konkurence med akterji na trgu kapitala. Ukrepanje na ravni EU bo bistveno zmanjšalo zapletenost ter finančna in upravna bremena za vse ključne deležnike, tj. platforme za množično financiranje, lastnike projektov in vlagatelje, obenem pa zagotovilo enake konkurenčne pogoje za vse ponudnike storitev.

Ker je povprečna provizija za dostop do množičnega financiranja navadno nižja od stroškov kratkoročnega financiranja bank, se pričakuje, da bo pobuda povzročila zmanjšanje stroškov financiranja za MSP v zgodnji fazi in v fazi prve širitve podjetja.

¹ Povzetek ocene učinka; spremni dokument k predlogu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o evropskih ponudnikih storitev množičnega financiranja za podjetja in predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2014/65/EU o trgih finančnih instrumentov, št. dokumenta SWD(2018) 57 final, z dne 8.3.2018

S predlogom zakona se bo v pravnem redu Republike Slovenije uredilo izvajanje Uredbe 1503/2020/EU, in sicer se bo uredilo:

- pristojnost nadzornih organov za izvajanje Uredbe 1503/2020/EU in predloga zakona ter njihova pooblastila,
- sodelovanje med nadzornimi organi, pristojnimi organi za sodelovanje z drugimi organi držav članic ter z Evropskim organom za vrednostne papirje in trge (v nadaljnjem besedilu: ESMA),
- odgovornost za zagotavljanje dokumentov o ključnih informacijah o naložbah,
- tarifa nadzornih organov,
- kršitve Uredbe 1503/2020/EU in predloga zakona ter višine glob.

CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji

Cilj predloga zakona je ureditev izvajanja Uredbe 1503/2020/EU.

2.2. Načela

Načela predloga zakona so: načelo enakopravne obravnave, preglednosti, skrbnega in učinkovitega nadzora, sorazmernih in odvračilnih sankcij in pravne jasnosti.

2.3. Poglavitne rešitve

V skladu s cilji, ki so navedeni v točki 2.1. tega gradiva, bodo v slovenski pravni red skozi ureditev evropskih institutov, katerih namen je zagotavljanje ponudbe storitev množičnega financiranja za podjetnike (v obliki posojilnega ali naložbenega množičnega financiranja) ter varovanje in zaščita vlagateljev, vpeljane rešitve glede množičnega financiranja podjetnikov. Namen uredbe in predlaganega zakona je spodbuditi čezmejno financiranje podjetnikov, olajšati uveljavljanje njihove svobode pri opravljanju in prejemanju tovrstnih storitev na notranjem EU trgu ter zagotoviti visoko raven zaščite vlagateljev z določitvijo regulativnega okvira na ravni Unije.

Uredba 1503/2020/EU ureja področje množičnega financiranja za podjetnike tudi tako, da določa enotne zahteve za opravljanje storitev množičnega financiranja, organizacijo le-teh, izdajanje dovoljenj ponudnikom storitev množičnega financiranja in nadzor nad njimi, za harmonizirano delovanje platform za množično financiranje, kakor sodijo tudi zahteve glede preglednosti in tržnih poročil v zvezi z opravljanjem storitev množičnega financiranja v EU.

2. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

3. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona je prilagojen pravu EU, saj gre za predpis, ki povzema določbe Uredbe 1503/2020/EU.

Predlog zakona je usklajen s pravnim redom Evropske unije, pri čemer gre za harmonizacijo zakonodaje znotraj Evropske unije in ureditev izvajanja Uredbe 1503/2020/EU v nacionalni zakonodaji.

Finska²

Na Finskem je od 25.8.2016 v veljavi Zakon o množičnem financiranju (734/2016), ki pokriva platforme za množično financiranje tako z dolžniškim (posojila, obveznice) kot tudi investicijskim (delnice) financiranjem. V zakonu so opredeljeni postopki avtorizacije/registracije platform, minimalne zahteve glede kapitala za podjetnike (50.000,00 EUR v obliki kapitala ali zavarovalne police, bančne garancije ali druge oblike zavarovanja), ki zbirajo finančna sredstva preko množične oblike financiranja, in omejitve glede maksimalnega zneska investicije ali posojila. Avtomatično izdajanje posojil ni regulirano.

Množično financiranje nadzoruje nacionalni nadzorni finančni organ.

Francija³

Množično financiranje je kot oblika financiranja podjetnikov opredeljena v Finančnem in denarnem zakoniku (2014-559) od 1.11.2014 dalje v dveh oblikah, in sicer bodisi kot posredništvo pri množičnem financiranju (za financiranje v obliki posojil) ali kot svetovanje pri množičnem financiranju (za oblike kapitalskih investicij).

Za ponudnike množičnega financiranja ni postavljenih minimalnih zahtev po kapitalski ustreznosti, vendar morajo imeti ponudniki množičnega financiranja sklenjeno zavarovalno polico za odgovornost v minimalnem znesku 250.000,00 EUR za posamezni podjem, oziroma 500.000,00 EUR letno za izvajanje množičnega financiranja v obliki posojil in 400.000,00 EUR za posamezni podjem, oziroma 800.000,00 EUR letno za izvajanje množičnega financiranja za zbiranje kapitala. Postavljene so omejitve pri najvišjih dovoljenih zneskih posameznega posojila oziroma naložbe v delnice in obveznice ter pri obsegu zbiranja denarnih sredstev.

Nemčija⁴

V Nemčiji ni določenega statusa za platforme, ki nudijo množično financiranje v obliki posojil. Množična financiranja za investicije v obliki delnic in obveznic kot naložbeni posredniki so urejeni v 34f. poglavju nemškega trgovskega predpisa (GewO). Za platforme z ustrezno licenco ni posebnih zahtev glede kapitalske ustreznosti, vendar morajo upravitelji imeti zavarovano odgovornost – od 15.1.2018 minimalni znesek zavarovalne vsote 1.276.000,00 EUR za posamezni podjem, oziroma minimalno 1.919.000,00 EUR letno za vse podjeme. Najvišji znesek posameznega množičnega financiranja (podjema) znaša 2,5 mio. EUR, opredeljeni pa so tudi maksimalni zneski za vlagatelje v odvisnosti od razpoložljivih sredstev.

5. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Ni posledic.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Ni posledic.

6.2. Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki

² Olena Havrylychuk: Regulatory framework for the loan-based crowdfunding platforms, Economic Department Working Papers, No. 1513, z dne 13.11.2018

³ Isti.

⁴ Isti.

Predlog zakona nima posledic za okolje.

6.3. Presoja posledic za gospodarstvo

Množično financiranje lahko prispeva k temu, da se MSP-jem omogoči lažji dostop do financiranja. Množično financiranje je nastalo in se uveljavilo kot praksa financiranja poslovnih dejavnosti fizičnih in pravnih oseb, neodvisno od tega, ali je podjetjem omogočen tudi dostop do bančnih kreditov. Takšno financiranje se izvaja prek spletnih platform, poslovne dejavnosti pa tipično financira veliko število ljudi ali organizacij. Podjetniki, vključno z zagonskimi podjetji, zbirajo razmeroma majhne denarne zneske.

Zagotavljanje dodatnih možnosti financiranja, zlasti za zagonska podjetja in inovativne MSP-je, ima lahko pozitiven vpliv na gospodarsko rast, ustvarjanje novih delovnih mest in inovacije. MSP-ji trenutno zaposlujejo 67 % evropske delovne sile in so pomembna gonilna sila inovacij, hkrati pa imajo še vedno znatne težave pri zbiranju sredstev⁵.

Poleg tega, da množično financiranje omogoča alternativen vir financiranja, vključno s tveganim kapitalom, ima lahko za podjetja tudi druge koristi. Potrdi lahko poslovno idejo, podjetnikom omogoči dostop do velikega števila ljudi, ki z njimi delijo svoje uvide in informacije, ter deluje kot orodje za trženje.

6.4. Presoja posledic za socialno področje

Predlog zakona nima posledic na socialnem področju.

6.5. Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6. Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona nima posledic za druga področja.

6.7. Izvajanje sprejetega predpisa

Izvajanje predpisa bo spremljano v sodelovanju z Agencijo za trg vrednostnih papirjev in Banko Slovenije.

6.8. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

V zvezi s predlogom zakona ni drugih pomembnih okoliščin.

6. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Javna obravnava predloga zakona je potekala od

7. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe.

8. ZNESEK PLAČILA ZUNANJIH STROKOVNJAKOV

/

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- mag. Andrej Šircelj, minister za finance,
- mag. Peter Ješovnik, državni sekretar,
- mag. Kristina Šteblaj, državna sekretarka,
- mag. Marjan Divjak, generalni direktor Direktorata za zakladništvo,
- Urška Cvelbar, generalna direktorica Direktorata za finančni sistem,

⁵ Povzetek ocene učinka; spremni dokument k predlogu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o evropskih ponudnikih storitev množičnega financiranja za podjetja in predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2014/65/EU o trgih finančnih instrumentov, št. dokumenta SWD(2018) 57 final, z dne 8.3.2018

- mag. Nina Stražišar, vodja Sektorja za zavarovalništvo in trg kapitala,
- Polona Pestotnik, sekretarka.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen (vsebina zakona)

S tem zakonom se določa pristojna organa, postopek izrekanja nadzornih ukrepov in prekrškov, ki jih pri izvajanju določb Uredbe (EU) 2020/1503 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. oktobra 2020 o evropskih ponudnikih storitev množičnega financiranja za podjetnike ter spremembi Uredbe (EU) 2017/1129 in Direktive (EU) 2019/1937 (UL L št. 347 z dne 20. 10. 2020, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1503/2020/EU) izrekata pristojna organa, organ, pristojen za sodelovanje med pristojnimi organi in z Evropskim organom za vrednostne papirje in trge (v nadaljnjem besedilu: ESMA), odgovornost za informacije v dokumentu s ključnimi informacijami o naložbi ter odgovornost za informacije v dokumentu s ključnimi informacijami o naložbi na ravni platforme na podlagi Uredbe 1503/2020/EU.

2. člen (opredelitev pojmov)

Pojmi, uporabljeni v tem zakonu, imajo enak pomen kot pojmi, opredeljeni v Uredbi 1503/2020/EU.

3. člen (pristojna organa)

(1) Organ, pristojen za izvajanje Uredbe 1503/2020/EU in tega zakona, je Agencija za trg vrednostnih papirjev (v nadaljnjem besedilu: agencija).

(2) Ne glede na prejšnji odstavek je organ, pristojen za izvajanje Uredbe 1503/2020/EU in tega zakona, če je ponudnik storitev množičnega financiranja subjekt, ki je pridobil dovoljenje na podlagi zakona, ki ureja bančništvo, ali zakona, ki ureja plačilne storitve, storitve izdajanja elektronskega denarja in plačilne sisteme, Banka Slovenije.

4. člen (dokument s ključnimi informacijami o naložbi)

(1) Za informacije v dokumentu s ključnimi informacijami o naložbi, ki ga ponudnik storitev množičnega financiranja zagotovi potencialnim vlagateljem v skladu s 23. členom Uredbe 1503/2020/EU, so odgovorni lastnik projekta ali njegovi upravni, vodstveni ali nadzorni organi.

(2) Odgovorne osebe iz prejšnjega odstavka se v dokumentu s ključnimi informacijami navedejo, in sicer:

1. v primeru fizičnih oseb: osebno ime in funkcija v pravni osebi,
2. v primeru pravnih oseb: firmo in sedež.

(3) V dokumentu s ključnimi informacijami so izjave odgovornih oseb iz prvega odstavka tega člena, da so informacije v dokumentu s ključnimi informacijami o naložbi, po njihovem najboljšem vedenju, v skladu z dejstvi in da v dokumentu s ključnimi informacijami o naložbi ni izpuščena nobena informacija, ki bi lahko vplivala na njegov pomen.

(4) Odgovorne osebe iz prvega odstavka tega člena so vlagatelju odgovorne za škodo, ki mu je bila povzročena zato, ker so bile v dokumentu s ključnimi informacijami o naložbi, kakor tudi v morebitnem prevodu tega dokumenta:

1. informacije zavajajoče ali netočne, ali
2. izpuščene ključne informacije, ki so potrebne, da vlagateljem pomagajo pri odločanju, ali naj financirajo projekt množičnega financiranja.

5. člen
(dokument s ključnimi informacijami o naložbi na ravni platforme)

(1) Za informacije v dokumentu s ključnimi informacijami o naložbi na ravni platforme je v skladu s 24. členom Uredbe 1503/2020/EU odgovoren ponudnik storitev množičnega financiranja.

(2) Odgovorne osebe ponudnika storitev množičnega financiranja iz prejšnjega odstavka se v dokumentu s ključnimi informacijami o naložbi na ravni platforme jasno navede, in sicer:

1. v primeru fizične osebe: osebno ime in funkcija v pravni osebi,
2. v primeru pravne osebe: firmo in sedež.

(3) V dokumentu s ključnimi informacijami o naložbi na ravni platforme je tudi izjava odgovornih oseb iz prvega odstavka tega člena, da so informacije v dokumentu s ključnimi informacijami o naložbi na ravni platforme, po njihovem najboljšem vedenju, skladne z dejstvi in da v dokumentu s ključnimi informacijami o naložbi na ravni platforme ni izpuščena informacija, ki bi lahko vplivala na njegov pomen.

(4) Odgovorne osebe iz prvega odstavka tega člena so vlagatelju odgovorne za škodo, ki mu je bila povzročena zato, ker so bile v dokumentu s ključnimi informacijami o naložbi na ravni platforme, kakor tudi v morebitnem prevodu tega dokumenta:

1. informacije zavajajoče ali netočne, ali
2. izpuščene ključne informacije, ki so potrebne, da vlagateljem pomagajo pri odločanju, ali naj financirajo projekt množičnega financiranja.

6. člen
(izrekanje nadzornih ukrepov)

Če agencija ali Banka Slovenije v nadzoru, ki ga izvajata v skladu z Uredbo 1503/2020/EU in tem zakonom, ugotovita kršitev iz prvega odstavka 39. člena Uredbe 1503/2020/EU, izrečeta nadzorni ukrep iz (a), (b) ali (c) točke drugega odstavka 39. člena Uredbe 1503/2020/EU.

7. člen
(postopek izrekanja nadzornih ukrepov)

(1) Agencija izreče nadzorni ukrep iz (a), (b) ali (c), točke drugega odstavka 39. člena Uredbe 1503/2020/EU po postopku, ki se uporablja za borznoposredniške družbe po zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov.

(2) Banka Slovenije izreče nadzorni ukrep iz (a), (b) ali (c), točke drugega odstavka 39. člena Uredbe 1503/2020/EU po postopku, ki se uporablja za banke po zakonu, ki ureja bančništvo.

8. člen
(organ, pristojen za sodelovanje s pristojnimi organi držav članic in ESMA)

(1) Agencija je pristojna za sodelovanje s pristojnimi organi držav članic in ESMA.

(2) Banka Slovenije takoj, ko je to mogoče, sporoči agenciji informacije o sprejetih odločitvah Banke Slovenije na podlagi tega zakona ali Uredbe 1503/2020/EU. Če je te informacije v skladu z Uredbo 1503/2020/EU treba poslati pristojnim organom držav članic, ali ESMA, agencija te informacije pošlje pristojnim organom držav članic, ali ESMA.

9. člen

(tarifa)

(1) Agencija in Banka Slovenije v tarifi, ki jo izdala v skladu z zakonom, ki ureja delovanje agencije oziroma Banke Slovenije, določita višino takse za odločanje o posamičnih zadevah na podlagi tega zakona in Uredbe 1503/2020/EU.

(2) Glede letnih nadomestil za nadzor agencije se smiselno uporablja določbe zakona, ki ureja trg finančnih instrumentov.

(3) Glede letnih nadomestil za nadzor Banke Slovenije se smiselno uporablja določbe zakona, ki ureja bančništvo.

10. člen (kršitve Uredbe 1503/2020/EU)

(1) Z globo od 25.000 do 250.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, z globo od 25.000 do 500.000 eurov pa pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, če:

1. storitve množičnega financiranja ne opravlja v skladu s 3. členom Uredbe 1503/2020/EU;
2. ne vzpostavi učinkovitega in skrbnega vodenja iz 4. člena Uredbe 1503/2020/EU;
3. ne opravi minimalnega skrbnega pregleda lastnikov projektov, ki predlagajo svoje projekte, ki naj bi se financirali prek platforme za množično financiranje ponudnika storitev množičnega financiranja, v skladu z drugim odstavkom 5. člena Uredbe 1503/2020/EU;
4. v skladu s prvim, drugim in tretjim odstavkom 6. člena Uredbe 1503/2020/EU pri individualnem upravljanju portfeljev posojil:
 - ne vzpostavi trdnih notranjih postopkov in metodologij ter ne uporablja ustreznih podatkov,
 - ne upošteva natančno opredeljenih meril in ustreznih dejavnikov, ki bi lahko negativno vplivali na donosnost posojil,
 - ne vodi evidence o danih mandatih in vseh posojilih v posameznem portfelju,
 - ne hrani evidence o danih mandatih in vseh posojilih v posameznem portfelju na trajnem nosilcu najmanj tri leta po njihovi zapadlosti;
5. na zahtevo vlagatelja prek elektronskih sredstev stalno ne zagotavlja informacij v skladu s četrtem odstavkom 6. člena Uredbe 1503/2020/EU;
6. v zvezi z ustanovitvijo in vodenjem rezervnega sklada ne objavlja informacij o delovanju rezervnega sklada v skladu s petim in šestim odstavkom 6. člena Uredbe 1503/2020/EU;
7. ne obravnava pritožb strank v skladu s 7. členom Uredbe 1503/2020/EU;
8. je udeležen v ponudbi za množično financiranje na svoji platformi za množično financiranje v nasprotju z 8. členom Uredbe 1503/2020/EU;
9. pri izvajanju operativnih funkcij, ki jih za ponudnika storitev množičnega financiranja izvaja tretja oseba, ne sprejme vseh razumnih ukrepov, da se ne bi pojavilo dodatno operativno tveganje (9. člen Uredbe 1503/2020/EU);
10. storitve hrambe sredstev in plačilnih storitev ne opravlja v skladu z 10. členom Uredbe 1503/2020/EU;
11. ne izpolni bonitetnih zahtev, navedenih v 11. členu Uredbe 1503/2020/EU;
12. pristojnemu organu ne predloži vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev množičnega financiranja v skladu s prvim odstavkom 12. člena Uredbe 1503/2020/EU;
13. ne predloži prošnje za razširitev poslovanja pristojnim organom v skladu z drugim odstavkom 13. člena Uredbe 1503/2020/EU;
14. ne izpolnjuje obveznosti iz Uredbe 1503/2020/EU v skladu z drugim odstavkom 15. člena Uredbe 1503/2020/EU;
15. brez potrebe odlašča z uradnim obveščanjem pristojnega organa o vsaki bistveni spremembi pogojev za pridobitev dovoljenja oziroma na zahtevo pristojnega organa ne predloži potrebne informacije za oceno njegove skladnosti z Uredbo 1503/2020/EU (tretji odstavek 15. člena Uredbe 1503/2020/EU);
16. vsako leto pristojnemu organu ne pošljejo seznama projektov v skladu s prvim odstavkom 16. člena Uredbe 1503/2020/EU;
17. ne poroča pristojnemu organu o čezmejnem opravljanju storitev množičnega financiranja skladno s prvim in četrtem odstavkom 18. člena Uredbe 1503/2020/EU;
18. ne obvešča strank skladno z 19. členom Uredbe 1503/2020/EU;

19. ne razkrivajo stopnje neplačil v skladu s prvim in drugim odstavkom 20. člena Uredbe 1503/2020/EU;
20. z potencialnimi nepodučenimi vlagatelji, preden jim omogoči neomejen dostop do vlaganja v projekte na svoji platformi za množično financiranje, ne ravna v skladu z 21. členom Uredbe 1503/2020/EU;
21. obdobje za razmislek pred sklenitvijo pogodbe za potencialne nepodučene vlagatelje ni v skladu z 22. členom Uredbe 1503/2020/EU;
22. če ne zagotovi potencialnim vlagateljem vseh informacij iz 23. in 24. člena Uredbe 1503/2020/EU;
23. če oglasno desko, na kateri svojim strankam omogočajo oglaševanje interesa za nakup in prodajo posojil, prenosljivih vrednostnih papirjev ali sprejetih instrumentov za namene množičnega financiranja, upravlja v nasprotju z določili 25. člena Uredbe 1503/2020/EU;
24. če ne hrani vseh evidenc, povezanih s storitvami in transakcijami, v skladu s 26. členom Uredbe 1503/2020/EU;
25. ustvarja ali razširja tržna sporočila o storitvah, vključno s tistimi, ki jih oddajo v zunanje izvajanje tretjim osebam, v nasprotju s 27. členom Uredbe 1503/2020/EU;
26. ne sodeluje v preiskavi, inšpekcijskem pregledu ali ne ugodí zahtevi iz 31. člena Uredbe 1503/2020/EU oziroma ravna v neskladju s preiskavo, inšpekcijskim pregledom ali zahtevo iz 1. točke 30. člena Uredbe 1503/2020/EU.

(2) Z globo od 25.000 do 150.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 2.500 do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 2.500 do 5.000 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

11. člen **(hujše kršitve Uredbe 1503/2020/EU)**

(1) V primerih, ko je narava prekrška iz prvega odstavka 10. člena tega zakona posebno huda zaradi višine povzročene škode oziroma višine pridobljene protipravne premoženjske koristi ali zaradi storilčevega naklepa oziroma njegovega namena koristoljubnosti, se pravna oseba kaznuje z globo v višini vsaj:

1. 500.000 eurov ali 5 % skupnega letnega prometa glede na zadnje razpoložljive računovodske izkaze, ki jih je odobril upravljalni organ, oziroma skupnega letnega prometa ali ustrezne vrste prihodka, ki izhaja iz zadnje razpoložljive konsolidirane letne bilance, ki jo je odobril upravljalni organ, če mora pravna oseba pripraviti konsolidirane računovodske izkaze na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe, če ta presega znesek 500.000 eurov;
2. dvakratnega zneska dobička, pridobljenega s kršitvijo, ali izgube, preprečene s kršitvijo, če ju je mogoče opredeliti, če ta znesek presega najvišji znesek iz prejšnje točke.

(2) V primerih, ko je narava prekrška iz prvega odstavka 10. člena tega zakona posebno huda zaradi višine povzročene škode oziroma višine pridobljene protipravne premoženjske koristi ali zaradi storilčevega naklepa oziroma njegovega namena koristoljubnosti, se oseba iz drugega, tretjega ali četrtega odstavka 10. člena tega zakona kaznuje z globo v višini vsaj 500.000 eurov.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

12. člen **(uporaba določb o prekrških)**

Do sprememb določb o višinah in razponih glob, ki jih določa zakon, ki ureja prekrške, se višine in razponi glob, ki so določeni v 10. in 11. členu tega zakona, uporabljajo ne glede na določbe zakona, ki ureja prekrške.

13. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu (vsebina zakona)

Z Uredbo 1503/2020/EU se v slovenski pravni red vpeljujejo rešitve glede ponudnikov storitev množičnega financiranja. Namen uredbe in predlaganega zakona je spodbuditi čezmejno financiranje podjetnikov, olajšati uveljavljanje svobode opravljanja in prejemanja takih storitev na notranjem trgu ter zagotoviti visoko raven zaščite vlagateljev z določitvijo regulativnega okvira na ravni Unije.

Uredba 1503/2020/EU določa enotne zahteve za opravljanje storitev množičnega financiranja, za organizacijo, izdajanje dovoljenj ponudnikom storitev množičnega financiranja in nadzor nad njimi, za delovanje platforme za množično financiranje, kakor tudi za zahteve glede preglednosti in tržnih sporočil v zvezi z opravljanjem storitev množičnega financiranja v EU.

V 1. členu se opredeljuje vsebina predloga zakona, in sicer se s tem predlogom zakona določa:

- pristojna organa (Agencijo za trg vrednostnih papirjev (v nadaljnjem besedilu: agencija) in Banko Slovenije),
- postopek izrekanja nadzornih ukrepov in prekrškov s strani agencije in Banke Slovenije,
- agencijo kot pristojni organ za sodelovanje med pristojnimi organi držav članic in Evropskim organom za vrednostne papirje (v nadaljnjem besedilu: ESMA),
- odgovornost za zagotavljanje pravilnosti in točnosti informacij v dokumentu s ključnimi informacijami o naložbi in
- odgovornost za zagotavljanje pravilnosti in točnosti informacij v dokumentu s ključnimi informacijami na ravni platforme.

K 2. členu (opredelitev pojmov)

Pojmi v tem predlogu zakona so pomensko usklajeni s pojmi, opredeljenimi v členu 2 Uredbe 1503/2020/EU.

K 3. členu (pristojni organ)

Pristojnost za izvajanje Uredbe 1503/2020/EU je dodeljena agenciji in Banki Slovenije, pri čemer je agencija glavni nosilec nadzorniške funkcije za izvajanje Uredbe 1503/2020/EU, Banka Slovenije pa v delu, ki se nanaša na subjekte, ki so že pridobili dovoljenje na podlagi zakona, ki ureja bančništvo, ali zakona, ki ureja plačilne storitve, storitve izdajanja elektronskega denarja in plačilne sisteme.

Uredba 1503/2020/EU v členu 12/14 določa, da kadar subjekt, ki je pridobil dovoljenje na podlagi Direktive 2009/110/ES⁶, 2013/36/EU⁷ ali 2015/2366/EU⁸, predloži vlogo za dovoljenje ponudnika storitev množičnega financiranja na podlagi Uredbe 1503/2020/EU, pristojni organ od tega subjekta ne zahteva, da predloži informacije ali dokumentacijo, ki jo je že predložil ob vlogi za dovoljenje na podlagi navedenih direktiv. Glede na to, da so navedene direktive v slovenski pravni red prenesene z Zakonom o bančništvu (Uradni list RS, št. št. 92/21 in 123/21 – ZBNIP; v nadaljnjem besedilu: ZBan-3) in Zakonom o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih (Uradni list RS, št. 7/18, 9/18 – popr. in 102/20; v nadaljnjem besedilu: ZPlaSSIED), kjer je pristojni nadzorni organ Banka Slovenije, je smiselno, da je Banka Slovenije pristojni nadzorni organ nad temi subjekti tudi, če le-ti želijo opravljati storitve množičnega financiranja, saj med drugim že razpolaga z dokumentacijo, ki jo je ta subjekt predložil za pridobitev dovoljenja na podlagi ZBan-3 oziroma ZPlaSSIED.

⁶ Direktiva 2009/110/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti ter nadzoru skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja ter o spremembah direktiv 2005/60/ES in 2006/48/ES in razveljavitvi Direktive 2000/46/ES (UL L št. 267 z dne 10.10.2009, str. 7)

⁷ Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L št. 176 z dne 27.6.2013, str. 338)

⁸ Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (UL L št. 337 z dne 23.12.2015, str. 35)

K 4. členu (dokument s ključnimi informacijami o naložbi)

V 23. členu Uredbe 1503/2020/EU je opredeljeno ravnanje z dokumentom o ključnih informacijah o naložbi (kdo ga pripravi, kdo ga predloži potencialnim vlagateljem, v katerem jeziku je napisan dokument, pogoji za čezmejno poslovanje, nujna opozorila o tveganjih, ipd.). Informacije, ki jih je potrebno predložiti, so opredeljene v Prilogi I Uredbe 1503/2020/EU.

V 4. členu tega predloga zakona, se v skladu z devetim in desetim odstavkom 23. člena Uredbe 1503/2020/EU določa, kdo je odgovoren za informacije v dokumentu s ključnimi informacijami o naložbi in na kakšen način se ta informacija opredeli v tem dokumentu (imena in funkcije fizičnih oseb, firma in sedeži v primeru pravnih oseb, njihove izjave o transparentnosti informacij v dokumentu).

K 5. členu (dokument s ključnimi informacijami o naložbi na ravni platforme)

Podobno kot v 4. členu tega predloga zakona je tudi v 5. členu v skladu s četrtem in petim odstavkom 24. člena Uredbe 1503/2020/EU opredeljeno, kdo in na kakšen način je odgovoren za informacije v dokumentu s ključnimi informacijami o naložbi, in sicer na ravni platforme.

K 6. členu (izrekanje nadzornih ukrepov)

V tem členu je opredeljeno, kako nadzorna organa ukrepata ob ugotovitvah kršitev te uredbe. Pri tem se uporabijo pooblastila pristojnih organov, ki so navedena v 30. členu Uredbe 1503/2020/EU.

K 7. členu (postopek izrekanja nadzornih ukrepov)

V 7. členu je določen postopek izrekanja nadzornih ukrepov s strani agencije in Banke Slovenije.

K 8. členu (organ, pristojen za sodelovanje s pristojnimi organi držav članic in ESMA)

Načini in postopki sodelovanja med pristojnimi organi, nudenje pomoči drugim pristojnim organom pri preiskavi, sodelovanje z drugimi pristojnimi organi ter postopek za zahtevo pomoči pristojnega organa druge države članice pri inšpekcijskih pregledih so opredeljeni v 31. členu Uredbe 1503/2020/EU, v 32. členu te uredbe pa sodelovanje med pristojnimi organi in ESMA.

Agencija je opredeljena kot enotna kontaktna točka za čezmejno upravno sodelovanje med pristojnimi organi in z ESMA.

K 9. členu (tarifa)

Agencija in Banka Slovenije za svoje delo v zvezi z delom in nadzorom, skladno z Uredbo 1503/2020/EU, določita višino takse za odločanje o posamičnih zadevah. Tarifa je izdana v skladu z zakonoma, ki urejata delovanje posameznega nadzornega organa.

K 10. členu (kršitve Uredbe 1503/2020/EU)

V 10. členu tega predloga zakona so opredeljene globe za prekrške, ki so opredeljene v prvem odstavku 39. člena Uredbe 1503/2020/EU za fizične in pravne osebe, odgovorne osebe pravnih oseb ter za samostojne podjetnike posameznike, glede na težo prekrška in ocenjeno škodo za vlagatelja, ki bi jo potencialno lahko utrpel zaradi nespoštovanja določil Uredbe 1503/2020/EU.

K 11. členu (hujše kršitve Uredbe 1503/2020/EU)

11. člen tega predloga zakona opredeljuje pogoje, kdaj nastopi hujša kršitev Uredbe 1503/2020/EU, in sicer v skladu s členi 39(2)d, 39(2)e in 39(2)f Uredbe 1503/2020/EU.

K 12. členu (uporaba določb o prekrških)

S tem členom se zagotovi usklajenost med upravnimi kaznimi in drugimi upravnimi ukrepi, opredeljenimi v Uredbi 1503/2020/EU in v Zakonu o prekrških.

K 13. členu (uveljavitev zakona)

Člen določa začetek veljavnosti predloga zakona.